

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 ซึ่งมีรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินการดังนี้

1. ประชากร
2. เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและรองผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1 พื้นที่ 4 อำเภอ ได้แก่ อำเภอเมือง อำเภอพระพรหม อำเภอลานสกา และอำเภอเฉลิมพระเกียรติ จำนวน 160 คน เพื่อให้กระจายทุกอำเภอจึงใช้ประเภทของโรงเรียนตามหน่วยอำเภอเป็นหน่วยสุ่มระดับชั้น (Strata)

ตั้งจำนวนประชากรในการวิจัยตามตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากร

อำเภอ	จำนวนประชากร (คน)	จำนวนประชากร (คน)	รวม
	ตำแหน่งหน้าที่ ผู้บริหาร	ตำแหน่งหน้าที่ รองผู้บริหาร	
1. เมือง			
- ประถมศึกษา	60	10	70
- ขยายโอกาสทางการศึกษา	13	14	27
2. พระพรหม			
- ประถมศึกษา	12	1	13
- ขยายโอกาสทางการศึกษา	4	1	5
3. ลานสกา			
- ประถมศึกษา	17	1	18
- ขยายโอกาสทางการศึกษา	5	3	8
4. เฉลิมพระเกียรติ			
- ประถมศึกษา	17	2	19
- ขยายโอกาสทางการศึกษา	-	-	-
รวม			
- ประถมศึกษา	106	14	120
- ขยายโอกาสทางการศึกษา	22	18	40
รวมทั้งสิ้น	128	32	160

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ แบ่งเป็นแบบสอบถาม 2 ฉบับ ดังนี้

ฉบับที่ 1 แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ประเภทสถานศึกษา วิทยฐานะ ตำแหน่ง ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 สอบถามเกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยผู้วิจัยพัฒนาจากกรอบแนวคิดของคูบริน ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ โดยกำหนดคะแนนและความหมายของแต่ละระดับ ดังนี้

- 5 หมายถึง ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริงในระดับมากที่สุด
- 4 หมายถึง ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริงในระดับมาก
- 3 หมายถึง ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง
- 2 หมายถึง ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริงในระดับน้อย
- 1 หมายถึง ความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริงในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามเสนอแนะและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 1

ฉบับที่ 2 แบบสัมภาษณ์ แบบมีโครงสร้าง (Structured Interview) ซึ่งมีประเด็นต่างๆ ดังนี้ (1) การมีกิจกรรมที่ใช้ความคิดความเข้าใจในระดับสูง (2) มีความสามารถในการรวบรวมข้อมูลต่างๆ มากำหนดกลยุทธ์ได้ (3) มีความสามารถในการพยากรณ์และกำหนดอนาคตได้ (4) การมีความคิดเชิงปฎิวัติ และ (5) มีการกำหนดวิสัยทัศน์

วิธีการสร้างเครื่องมือ

การวิจัยในครั้งนี้มีลำดับขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือในการวิจัยลำดับขั้น ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาและสำรวจข้อมูลเบื้องต้นเพื่อกำหนดกรอบความคิดในการวิจัย โดยนำเอกสาร แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์และแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ รวมทั้งการสอบถามผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้และประสบการณ์ในเรื่องการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์

ขั้นตอนที่ 2 การสร้างรูปแบบจำลองแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยประกอบด้วย 5 ด้าน คือ (1) การมีกิจกรรมที่ใช้ความคิดความเข้าใจในระดับสูง (2) มีความสามารถในการรวบรวมข้อมูลต่างๆ มากำหนดกลยุทธ์ได้ (3) มีความสามารถในการพยากรณ์และกำหนดอนาคตได้ (4) การมีความคิดเชิงปฏิกิริยา และ (5) มีการกำหนดวิสัยทัศน์ โดยการสังเคราะห์ผลการศึกษาจากขั้นตอนที่ 1 นำมาสร้างรูปแบบจำลองด้วยการสร้างเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญชนิดเลือกตอบเห็นด้วยและไม่เห็นด้วย และมีแบบสอบถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นโดยอิสระ

ขั้นตอนที่ 3 การพัฒนาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา จากผู้เชี่ยวชาญ 3 คน เพื่อให้ได้แนวทางที่มีความเป็นไปได้ในทางปฏิบัติ และมีความสมบูรณ์ด้วยการนำรูปแบบจำลองจากขั้นตอนที่ 2 มาศึกษา และวิเคราะห์

ขั้นตอนที่ 4 การตรวจสอบความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 จำนวน 160 คน เพื่อตรวจสอบความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติที่ผ่านการพัฒนาโดยผู้เชี่ยวชาญในขั้นตอนที่ 3

ขั้นตอนที่ 5 การสรุปและนำเสนอแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยจัดทำเป็นรายงานผลการวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บข้อมูลจากผู้เชี่ยวชาญผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ขอนหนังสือจากโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช นำไปขอความร่วมมือและอนุเคราะห์จากผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน
2. นำแบบสอบถามส่งไปยังผู้เชี่ยวชาญด้วยตนเอง โดยวิธีการตอบแบบสอบถามความคิดเห็น การเก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้
3. ขอนหนังสือจากโครงการจัดตั้งบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช นำไปขอความร่วมมือและอนุเคราะห์ จากผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1
4. นำแบบสอบถามส่งไปยังผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 จำนวน 160 คน โดยใส่ในซองเอกสารของแต่ละโรงเรียนที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

5. ขอความกรุณาให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งแบบสอบถามคืนมายังผู้วิจัย โดยใส่กล่องเอกสารที่ผู้วิจัยฝากไว้ที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา

6. ในกรณีที่ยังไม่ได้รับแบบสอบถามคืน ผู้วิจัยจะใช้วิธีการโทรศัพท์ติดต่อเพื่อขอรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

7. ผู้วิจัยไปสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 เพื่อหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structured interview) ด้วยตนเอง

สถิติและการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปในการวิเคราะห์ข้อมูลดังต่อไปนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ดำเนินการ ดังนี้

การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามรอบที่ 1 ใช้วิธีคำนวณค่าร้อยละ 80 ขึ้นไป และสังเคราะห์แบบสอบถามปลายเปิดที่มีความสอดคล้องกันร้อยละ 80 ขึ้นไป เพื่อนำไปสร้างแบบสอบถาม

2. แบบสอบถามที่ใช้สอบถามผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ จะใช้แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ระดับคะแนน 5 หมายถึง ระดับความคิดเห็นของความเป็นไปได้ในการไปปฏิบัติจริงมากที่สุด

ระดับคะแนน 4 หมายถึง ระดับความคิดเห็นของความเป็นไปได้ในการไปปฏิบัติจริงมาก

ระดับคะแนน 3 หมายถึง ระดับความคิดเห็นของความเป็นไปได้ในการไปปฏิบัติจริงปานกลาง

ระดับคะแนน 2 หมายถึง ระดับความคิดเห็นของความเป็นไปได้ในการไปปฏิบัติจริงน้อย

ระดับคะแนน 1 หมายถึง ระดับความคิดเห็นของความเป็นไปได้ในการไปปฏิบัติจริงน้อยที่สุด

แล้วนำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานเพื่อสรุปเป็นข้อเสนอแนะ การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์สำหรับระดมความคิดเห็นของ ความเป็นไปได้ของแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย 4.51 – 5.00	หมายถึง	ความคิดเห็นของความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริงในระดับมากที่สุด
คะแนนเฉลี่ย 3.51 – 4.50	หมายถึง	ความคิดเห็นของความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริงในระดับมาก
คะแนนเฉลี่ย 2.51 – 3.50	หมายถึง	ความคิดเห็นของความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริงในระดับปานกลาง
คะแนนเฉลี่ย 1.51 – 2.50	หมายถึง	ความคิดเห็นของความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริงในระดับน้อย
คะแนนเฉลี่ย 1.00 – 1.50	หมายถึง	ความคิดเห็นของความเป็นไปได้ในการนำไปปฏิบัติจริงในระดับน้อยที่สุด

3. การวิเคราะห์แนวคิดและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis)

4. การวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงกลยุทธ์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 1 จากการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 7 ท่าน โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้าง (structured interview) และใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และนำเสนอในรูปแบบการพรรณนาวิเคราะห์ (Descriptive Analysis)

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage)
2. ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)
3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
4. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบเครื่องมือ หาค่าความตรงเชิงโครงสร้าง
5. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้วยวิธีการหาสัมประสิทธิ์อัลฟา ของครอนบัก

(α - Coefficient)